

رسائل

شک

اصول عملیه

شک

حالت سابقه ملحوظ دارد مجرای استصحاب

تعریف

تکلیف

اول - استصحاب اعلی عملی است یا امری؟

نظریه علماء از صدر اسلام تا زمان پدر شیخ بهایی این گروه معتقدند که استصحاب مانند خبر واحد از اقرات ظنیه است

نظریه علماء از زمان پدر شیخ بهایی تا امروز این گروه معتقدند که استصحاب مانند خبر واحد جزء اصول عملیه است

این گروه دلیل بر حجیت استصحاب را عقل می دانند و می گویند عقل حکم ظنی می کند به یاد چیزی که در گذشته بوده

این گروه دلیل بر حجیت استصحاب را روایات مانند «لا تنقض الیقین بالشک» می دانند

صنوی (شرفی) فقه حکم شرعی در گذشته ثابت شده است و علو به ارتفاع آن نداریم

کبری (دعبل) هر چیزی که این گونه باشد حکمش کماکان باقی است

دوم - وجه در دلیل عقلی بودن استصحاب

بنا به این نظر استصحاب از غیر مستلزمات عقلیه است یعنی از جمله احکامی عقلی است که به وسیله آن برای دست یابی به حکم شرعی بهره برده میشود

استصحاب حکمی

اگر استصحاب از احکام عقلی باشد

میرزای قمی، بحث از حجیت استصحاب بحث از مسائل علم اصول نیست، بلکه از مسأله صمیمیه آن است؛ زیرا در علم اصول از مسائلی بحث میشود که دلالت آنها اثبات شده است

صاحب فصول از آنجایی که در علم اصول از ذوات ادله و مواریس آن بحث میشود، پس بحث از حجیت استصحاب از مسائل علم اصول است

اگر استصحاب اعلی عملی باشد

فائده فقهی و در مسرر ابتدای است: زیرا بحث از حجیت استصحاب بحث از مفاد روایات است و بحث از مفاد و مضمون روایت مسأله اصولی نمی باشد

مسأله اصولی و در مسرر استنباط است: زیرا بنیاده کردن استصحاب در شهادت حکمیہ بخصوص به وجهی است و هر امری که مختص بجهت باشد مسأله اصولی می باشد

استصحاب موضوعی

فراق از اینکه حجیت استصحاب از باب تعدد به اجاز باشد (اصل عملی) یا عقل (اماره ظنیه) در این صورت استصحاب فائده فقهیه است و بحث از استصحاب هم مسأله فقهی می شود

سوم - آیا استصحاب یک مسأله اصولی است یا فقهی؟

چهارم - مناطق استصحاب

پنجم - مقومات استصحاب

ششم - تقسیمات استصحاب

بنابراین بحث از حجیت استصحاب خبر واحد ظاهر کتاب و ... خارج از علم اصول است و از آنجایی که در علم دیگری از آنها بحث نشده است، ناچاریم که از آنها بحث نکنیم

تبره - کلمه مستصحب خود یک مسأله اصولی است که در این حالت استصحاب به عنوان یک مسأله اصولی به شمار می آید

بنابراین بحث از استصحاب جزء علم اصول است